

فرش - باغ ؛ سندی بینامتنی در هنر و معماری ایران

علیرضا باوندیان^۱، فرشته شهرکی*^۲، علی رضا نارویی^۳

۱ استادیار دانشکده هنر - دانشگاه نیشابور bavandian@yahoo.com

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد - زاهدان shahraki.fereshteh@yahoo.com

۳ دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد - زاهدان alireza_zaranj2008@yahoo.com

چکیده

فرش از عالی ترین جلوه های هنر ایران به شمار می آید که تأثیرپذیری و تأثیرگذاری فراوانی داشته است. مهمترین این تأثیرپذیری ها از باغ ایرانی و جلوه های بصری و نمادین آن بوده است. فرش نمادی از بهشت در نظام اعتقادی ایرانیان بوده است اما این تجسم در دوبعد فیزیکی هندسی متصور است مادام که باغ مطرح نشده باشد. در باغ ایرانی نه تنها تصور بُرنا و برین بهشت را می توان دید بلکه به اعتبار شاخص های ارجمند فضای آن ، می توان در کران تا کران آدم گام زد و تنفس نمود. فرش به همان اندازه که تصویری از بهشت را می بافت ، باغ این تصور را می سازد و شاعر آن را به مدد واژه ها می پردازد:

ما را مبر به باغ که از سیر لاله زار یک لاله صد هزار شود داغ دیده را

این مقاله با هدف تبیین علی و استدلالی فرش و باغ به رشته تحریر درآمده و نتایج آن نشان داده است که سیالیت ترکیب در فضای هنری ایران همواره به آن رخساره ای بدیع و پویشمند اعطا کرده است که این همه از امتیازات نظام فرهنگی و تمدنی ایرانیان - خاصه بعد از طلوع اسلام - می باشد.

^۱ استادیار دانشکده هنر، دانشگاه نیشابور bavandian@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد - زاهدان shahraki.fereshteh@yahoo.com

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد - زاهدان alireza_zaranj2008@yahoo.com